Суспільство

щомісячний журнал

«Сепаратизм і перспектива створення національних держав на території Російської Федерації

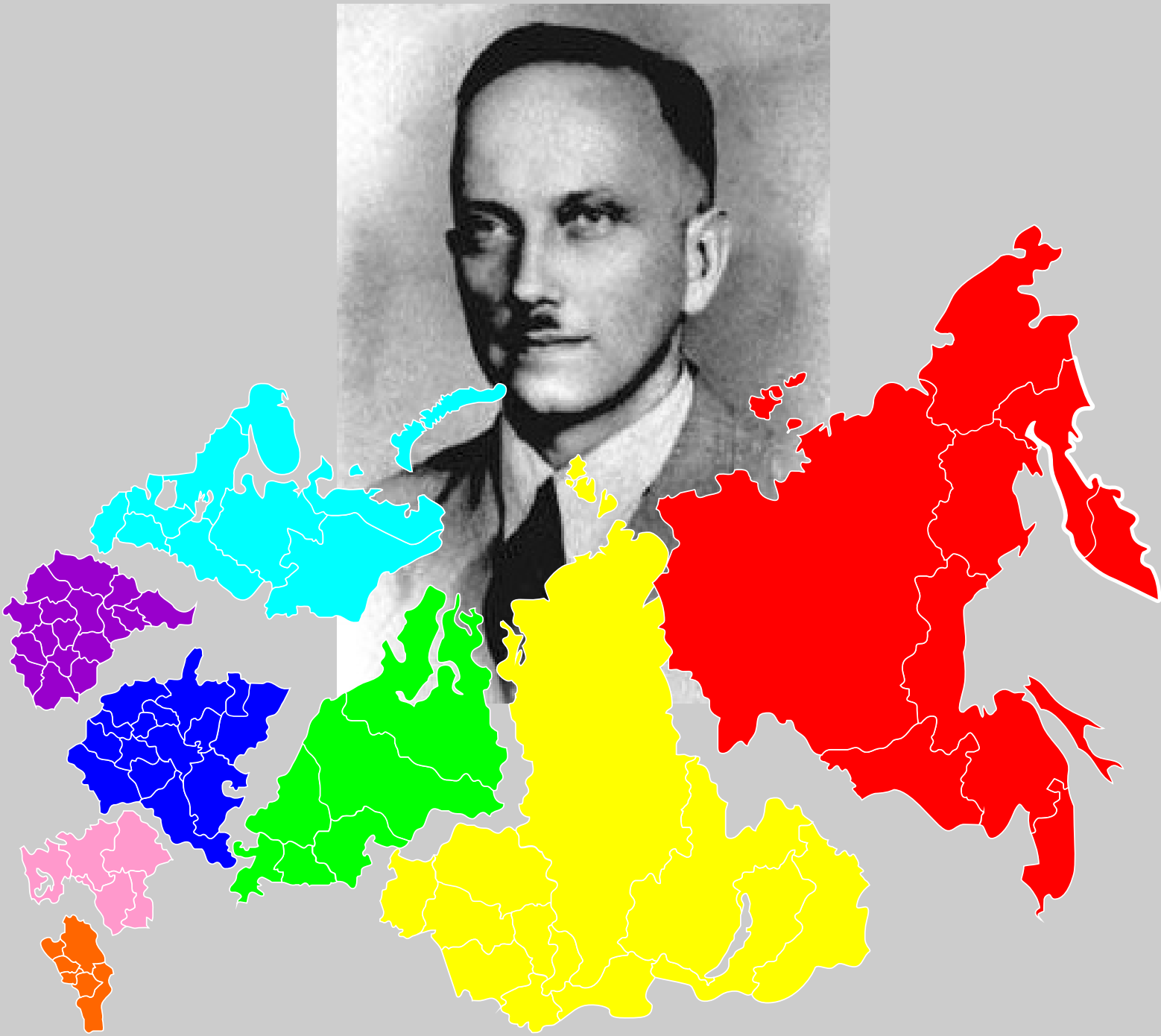

Номер присвячується

герою Русі Оресту Квачу

23.07.1991 - 27.07.2014

Лютий птах

Тиском бунтівного духу,
вихором стрясався світ.
Мертвим ні сорому, ні руху -
Воюй, живий! - Мій заповіт.
Орест Квач -
славою осяйний лютий птах.
Ніколи не плач,
гідність козацька знецінює страх.
Навпроти мусарської стіни
Стали у масках бійці.
Ми вже давно хотіли війни,
Здіймаймо у гору кийці.
Орест Квач -
неспинний вояка Тризубу.
Життя не партач,
Ворога веди на згубу.
Києвом золотоверха Русь,
Армія іде до кордону.
Тепер я солдат, мій дідусь,
І стою від Сяну до Дону.
Орест Квач
Стріляв за славу проти зміїв.
Тримай пернач,
революцію веди на Київ!

(Мстислав Квітень)

БУТИ ВОЇНОМ - ЗНАЧИТЬ ЖИТИ ВІЧНО!

Про конкурс

Протистояння Русі і Московії в Криму наша інтелігенція сприйняла цілком пораженськи: воланням злити суверенітет Брюсселю і не розумінням необхідності зустріти війну з честю. Східні і західні орієнтації проникливий Юрій Липа вірно сприйняв як підривні і народжені незнанням свого народу. У хаосі подій тверда налаштованість патріотів воювати не звучала так сильно, як дратував скрегіт істерії ліберальних журналістів та політиків.

Спостерігаючи за духовно слабкими оцінками подій початку весни 2014 р., я вирішив підтримати здорову українську позицію честі і войовничості конкурсом есе для молоді. Тема якого мала б стати наступальною і сильною. Яка б мала натискаючий і стратегічний зміст. Яка замість гнилого євроінтеграторства пропонувала своє євразійство свободи народів.

Тема перспективи розвалу Росії та створення національних держав якнайбільше для цього підходила.

Юрій Ноєвий

Наша війна з Московією – дороговказ самостійникам на Росії

Євген Коновалець говорив про необхідність забрати силою те, що була силою забрано у нас. Зараз Русь посилено цим займається. Сантиметр незахищеної території з часом стає загрожений історичним ворогом. Війна сплавить нас в одне ціле, знищить насіяний поразкою осот чужих і зрадників. Січ – духовно-воєнний шлях українця – засада нашого військового світогляду, червоно-чорний прапор – знамено нашого війська, якому жовто-блакитний стяг символізує ідеальне суспільство майбутнього. «Провідне значення має спільність історичного життя, усвідомлена воля до цієї спільності, великі події і цілі», - говорить Карл Шміт про утвердження єдності народу. А ми мали оздоровчі пасіонарні явища революцій 2004 та 2010 рр. Ми маємо загартовуючу війну. Наше завдання зараз – перемога. Тоді Русь повертатиметься до себе – до сили і бажання руйнувати новий Хазарський каганат і охопити великі горизонти Заходу і Євразії.

Геополітична динаміка Північної Євразії не свідчить про швидкий розпад Росії і виокремлення національних держав на всій її штучній площі. Війна із Руссю – реанімаційні заходи для напівздохлої Імперії, кордони якої на заході повернулися до лінії 17 століття. Сміливість Кремля у такій ситуації – великий урок нації, що революцією Гідності завдала ключового удару по постколоніальному ладові. Суть нашої війни – не тільки за незалежність і цілісність. Це війна за цілісність і соборність нації. Адже не можна з нащадками окупантів поділяти одні цінності. Так ми постійно відкладали здійснення нашої світової місії – справедливості для народів.

Антибільшовицький блок народів з місією «Свобода народам, свобода людині!» ми сприймаємо у новій формі – Блоку за незалежність окупованих народів Росії. В цьому наше євразійське покликання. Бо тільки таким чином Русь може озватися до тих, хто нас готовий почути. Такими є народи, які знаходяться у тимчасовій окупації Московії. А до тих, хто заважає їх звільненню, ми повинні разом озватися самі. Народи фіно-угорські, Кавказу, Уралу, Сибіру та Якутія, Тува та всі, хто хоче свободи.

Всі вони дивляться на воюючу Русь з надією. Ми для них дороговказ. Щирість їхньої віри і любові фарбуються в червоний колір війни.

Русь сказала своє слово і робить своє діло.

Тепер же слово і діло за окупованими народами на Росії

Юрій Ноєвий

Зміст

І місце
Чернявський Артем
Фактор сепаратизму етнічно російських територій. Спроба створення Уральської республіки.....5

ІІ місце
Говорухіна Валерія
Чинник Китаю і його міграційної політики на Далекому Сході.....10

ІІ місце
Руденко Анастасія
Чи встануть з колін чеченці: аналіз російсько-чеченського конфлікту 1990-х рр. 16

ІІІ місце
Олена Максименко
Присмерк Московії та нова зовнішня політика Русі.....21

Журнал «СУСПІЛЬСТВО»

Юрій Ноєвий,
головний редактор

Дизайн: Сергій Самойленко
Верстка: Сергій Самойленко

РЕДАКЦІЯ
Юрій Ноєвий
Святослав Вашинський
Олена Семеняка
Юрій Олійник
Андрій Волошин

КОНТАКТИ РЕДАКЦІЇ:
тел. 097-147-96-67,
cucpilstvo@gmail.com

Фактор сепаратизму етнічно російських територій. Спроба створення Уральської республіки

Зважаючи на останні події, мрія президента Московії та окупованих нею територій Володимира Путіна про «русскій мір» може здійснитися. Такий «мір» швидше нагадуватиме арабський світ – конгломерат країн, які мають спільну історію, мову та релігію, але живуть за різними принципами. Важко собі уявити, щоб зараз, у XXI столітті, світський постреволюційний Туніс об'єднався утворив із реакційною Саудівською Аравією, що ментально застрягла у Середньовіччі. І тим більше дивує, що європейський Калінінград може існувати у складі однієї держави разом із відрізаним від світу Магаданом. Чи не помиляється Путін, кажучи про єдність російського народу?

Є декілька факторів, що можуть відділення регіонів, населених переважно московитами.

РЕГІОНАЛІЗМ ЯК ПОШТОВХ ДЛЯ ЗНИЩЕННЯ ІМПЕРІЇ

Величезна імперія розвалюється вже принаймні сто років. У 1917-1922 роках їй, здається, вже прийшов кінець, як то сталося з багатонаціональною Австро-Угорщиною, але ж ні: ціною мільйонів життів більшовики зберегли цілісність Московії, трансформувавши її у щось химерне, назване «Радянським Союзом» та прикрите начебто загальнолюдською месіанською ідеологією. На кілька десятиліть процес самознищення імперії було штучно призупинено. Але ж ніхто не здатен повернути історію у зворотному напрямку!

На початку XX століття, під час першого етапу руйнування Московії, від неї, крім національних республік, відокремились і території, заселені переважно московитами. Насамперед, мова йде про Далекий Схід та Сибір, Оренбурзькі степи та Забайкалля. Був сильним сецесіоністський рух і в українських землях на південних окупованих землях Московії – на Дону та Кубані, які зараз знаходяться під владою Кремля.

Природній процес розвалу імперії, загальмований більшовиками, відновився лише у 1991 році. І закономірно повторилися події 1917-1922 років: території, заселені росіянами, спробували відокремитися від РРФСР. Під час «параду суверенітетів» на півдні Московії було проголошено декілька так званих козацьких республік: Донська, Терська, Армавирська, Зеленчукськo-Урупська та Баталпашинська. Дві останні згодом об'єдналися у Верхньо-Кубанську казачу республіку. 20 листопада 1991 року на з'їзді в Новочеркаську всі згадані державні утворення увійшли до складу «Союзу Казачих Республік Півдня Московії», який вимагав для себе статусу союзної республіки у складі оновленого СРСР. Але Радянський Союз через місяць припинив своє існування, отже, вимоги «козаків» стали неактуальними. До того ж згодом посилився тиск на мешканців півдня Московії з Кавказу: там розгорялась пожежа московитсько-чеченського конфлікту. В таких умовах «козаки» не мали кращого виходу, аніж шукати допомоги у сильнішої сторони, забувши про наміри відродити козацьке самоуправління.

Також в 90-ті роки історичний досвід, здобутий в роки громадянської війни, згадали сибіряки та мешканці Далекого Сходу. У віддалених куточках Московії розгорнувся рух за визнання самобутності їх жителів, їхнє виокремлення з загальної маси московитів.

Отже, регіоналізм є першим фактором московитського сепаратизму. Бажання зберегти самобутність краю, підвисити його значимість в державі аж до надання особових прав у складі федерації – це головна мета, яку ставили перед собою засновники «республіки для козаків». Втім цей проект виявився несерйозним. Такі утворення на теренах Московії та СНД виникали повсякчасно і не становили суттєвої загрози державній безпеці, оскільки не мали ані легітимності, ані апарату примусу – найголовніших атрибутів будь-якої влади.

УРАЛЬСЬКА РЕСПУБЛІКА – ОСМИСЛЕНИЙ КРОК ДО СУВЕРЕНІТЕТУ

Набагато більше Москву стривожило проголошення Уральської республіки в Свердловській області в 1993 році. На відміну від Кубані та Дону, держава тут була утворена легітимною місцевою владою, що мала в своєму розпорядженні силові структури і могла захистити себе. Ідея уральської республіки сподобалась і місцевому населенню, що виступало категорично проти ринкових реформ і підтримувало «старі порядки» – чи не нагадує сучасний Донбас?

проголошення Уральської республіки стало бажання місцевих еліт самостійно формувати бюджет Свердловської області. Мовляв, якщо регіон перетвориться на республіку, в ньому залишатиметься більше коштів. В той час велись роботи над новою конституцією Російської Федерації і Едуард Россель – голова Свердловської області – намагався діяти в рамках нового головного закону країни, сподіваючись надати очолюваному суб'єкту економічну та законодавчу ініціативу. Тут хочеться провести паралелі із подіями в Тринадцяти колоніях Великобританії напередодні Американської революції, але на пам'ять приходить «російський Донбас», і всі аналогії розсіюються, як туман. Мабуть, максимум, на що здатна Свердловська область – це піти стопами Донбасу, перетворившись для Москви у Вандею, яка не хоче жити за новітніми «нав'язаними з боку Америки» стандартами. Але це може статися тільки внаслідок демократичних реформ, впроваджених російською владою (що взагалі виключено).

Створенню республіки в Свердловській області в 1993 році завадив тодішній президент Російської Федерації Борис Єльцин: він злякався, що відокремлення регіону, заселеного переважно росіянами, покладе початок остаточній ліквідації Московії. Свердловську облраду було розпущено, а Едуарда Росселя — поборника уральської самостійності — звільнено з посади голови адміністрації Свердловської області.

Бажання місцевих еліт Московії відігравати більшу роль в політичному житті регіонів та федерації в цілому, намагання контролювати фінансові потоки – це другий фактор російського сепаратизму. Згадаймо, що під час розпаду СРСР місцеві еліти, які тільки називали себе національними, а насправді були звичайною номенклатурою, проголосили незалежність республік в тому числі й заради розподілення майна та фінансових потоків. Власне, до Української революції, яка розпочалася в 2013 році й досі триває, збереження власності можновладців й було єдиною метою існування Русі.

Крім економічних причин, важливу роль у формуванні Уральської республіки зіграв і сепаратизм в Татарстані: вважалось, що московитська республіка на Уралі стане противагою розташованого поруч великого мусульманського державного утворення. Втім, проблему із Татарстаном вдалося владнати і потреба в московитській республіці відпала.

РЕСПУБЛІКА ДЛЯ РУССКИХ

Тепер питання про створення «республіки для русских» постало на Кавказі, де мусульманський вплив із кожним роком поширюється завдяки демографічним чинникам. Статусу республіки вимагає Ставропольський край: місцеві московити бояться, що вихідці з гірських регіонів незабаром витіснять їх, перетворивши на одну з національних меншин регіону. От і вимагають до себе особливого відношення, намагаючись зберегти своє звичне середовище. До речі, Ставропольщина – єдиний суб'єкт із переважно російським населенням, що знаходиться у складі Північнокавказького федерального округу. В краї ще в 2010 році проходив збір підписів під проханням до можновладців вивести його зі складу ПКФО, але марно: Кремль залишився байдужим до інтересів московитів.

Створення «національної республіки для росіян» у складі Московії – це ірраціональний фактор. Мовляв, багато народів, що мешкають в країні, мають свої національно-територіальні автономії, в той час як у московитів такого привілею немає. Чому багато росіян, в тому числі інтелігентних та начитаних, так боляче сприймають останні події в Україні? Їм ввижається, що Донбас – то ідеальна основа для побудови національної московитської держави. Їм здається, що ось вона, московитська ідея. Нарешті! Той же Стрєлков-Гіркін приваблює багатьох своїм образом офіцера білогвардійського руху, який бореться за очищення Московії. Та й сам він нагадує людину ідейну. Коли Стрєлков каже, що Донбас йому не допомагає, швидше за все, він і насправді цим здивований. Чому ніхто з жителів України, навіть тих, хто виступає за радикальні антивладні дії, не квапиться рятувати Московію?

Але ж у Московії він сам став героєм. Колись він може повернутись (якщо його не знищать українські чи московитські спецслужби) в рідний край та очолити таких саме «ідейних», як і він сам, заради боротьби із «зрадниками в Кремлі, що так і не ввели війська». А підтримують його ті самі казаки, що зараз тікають з Донбасу – якщо, звичайно, їм вистачить хоробрості пожертвувати власним життям заради химерних імперських ідей.

тепер буде воювати проти всіх, в тому числі й проти нього, бо він – зрадник, той, що не бомбардував Київ та не висадив десант під Донецьком. Занадто багато обіцянок дав Путін власному народу, не маючи змоги виконати жодної з них. Зависоку планку він для себе виставив.

Таким чином, третій фактор московитського сепаратизму є ірраціональним та полягає в ідеї виокремлення зі складу федерації території, заселеної переважно росіянами, і створення на її основі «республіки для московитів». Їхні націоналісти жаліються, що московіти в Російській Федерації є начебто безправним народом, оскільки досі не мають своєї автономії. Що ж, ця згубна ідея – бомба уповільненої дії, бо присутність вихідців із Середньої Азії та Кавказу вже відчувається не тільки в Москві, але й в інших містах та містечках Московії. Наприклад, у 2006 році конфлікт між росіянами та приїжджими з Кавказу спалахнув в Кондопозі, що розташована аж у Карелії, а в червні 2013 році – у Пугачові Саратовської області. Що ж стосується Москви, то міжетнічна різанина там стала звичною справою: в 2010 році російські націоналісти закликали знищувати мігрантів з країн СНД на Манежній площі, а в жовтні 2013 року в Бірюльово спалахнуло справжнє повстання, коли місцеві жителі знищували майно, що належало азербайджанцям. Вже у квітні 2014 року сутички виникли в підмосковному Пушкіно.

Чи довго влада зможе втримувати росіян? Сумнівно. Занадто часто в Московії стаються погроми на релігійному чи етнічному ґрунті. Вірогідність того, що колись поліції не вдасться стримати націоналістів і в самому центрі Москви розпочнеться війна, підвищується разом із кількістю міжетнічних сутичок.

КЛЕПТОКРАТИЧНА МОСКВА

Втім, московити обурені не тільки засиллям приїжджих, але й відвертою грабіжницькою політикою Кремля по відношенню до суб'єктів федерації. Особливо несправедлива ситуація склалася у регіонах, багатих корисними копалинами, наприклад, у Тюменській області. У 2012 році вона посідала перше місце за обсягами виготовлених товарів та послуг, четверте – за кількістю виготовлених товарів та послуг, поділених на душу населення, але двадцять восьме – за обсягами доходів консолідованого бюджету на одного жителя. Це означає, що Тюменська область наразі є донором для багатьох інших регіонів Московії, що нездатні прогодувати себе. Наприклад, за даними московитського агентства «РИА Рейтинг» такими суб'єктами в 2012 році були Інгушетія (13,6% власних доходів в складі консолідованого бюджету республіки у 2012 році), Чечня (14,9% власних доходів), Тива (20,6%), Карачаєво-Черкесія (27,1%), Дагестан (27,8%) тощо. Сама Тюменська область забезпечувала свої потреби на 84,9%, але тут є маленька хитрість з боку Кремля: ті гроші, що надаються Тюменській області з федерального бюджету, власне, й були отримані завдяки праці тюменців, відібрані в них й повернені лише частково. Той спосіб розподілення грошей через федеральний бюджет, проти якого виступав колишній лідер Уральської республіки Едуард Россель, зіграв поганий жарт із Тюменською областю, природні багатства якої нещадно розграбовуються Москвою.

У області достатньо нафти і газу для того, щоб перетворитись на сибірський Катар та стати одним з найпривабливіших регіонів Московії. Проте стараннями Кремля Тюмень немає грошей навіть на ремонт вулиць, не кажучи вже про реалізацію більш амбіційних проектів. Замість того, щоб розвивати власний край, тюменці вимушені «допомагати» безробітним в Чечні та на Алтаї. Але найбільше грошей забирають собі великі московитські нафтогазовидобувні корпорації, і ці суми просто осідають десь у швейцарських банках.

В такому ж становищі, що і Тюменська область, опинились Ненецький автономний округ, Ямало-Ненецький автономний округ, Ханти-Мансійський автономний округ та Сахалінська область. Ці регіони, багаті природними копалинами, не можуть використати їх для розвитку власної економіки, і значну частину доходів вимушені віддавати до федерального бюджету, чекаючи, коли їх гроші за примхою Москви повернуться назад у вигляді «допомоги».

Четвертий фактор російського сепаратизму – бажання звільнитись від експлуатації центром. Саме тут доречно згадати про Тринадцять колоній, які виступили проти грабіжницької політики Англії, маючи в своєму розпорядженні величезні запаси ресурсів. Тоді – земельних, зараз – паливних. Те ж можна сказати і про російський Далекий Схід, який, хоч і не є таким багатим, як Тюменська область, але

сплачує до федерального бюджету величезні податки, майже не отримуючи належного фінансування.

САМОЗНИЩЕННЯ ДЕРЖАВНОГО АПАРАТУ

Через недостатнє фінансування поточних потреб жителі віддалених регіонів Московії часто лишаються беззахисні. Мова йде не тільки про соціальне забезпечення, але й про роботу таких структур, як МВС або МНС. Також на місцях відбувається поступовий занепад органів державного управління, викликаний занадто сильною бюрократизацією.

Московія – занадто штучна, для того, щоб бути державою, занадто велика для того, щоб нею можна було керувати з одного міста. Щоб рештки імперії самі не розвалились, конче потрібна децентралізація, але влада не готова до цього: навпаки, побоюючись заколотів, Володимир Путін «закручує гайки», позбавляючи області, райони та муніципальні утворення реального самоуправління. Це призводить до численних зловживань повноваженнями на місцях, оскільки важко контролювати безліч населених пунктів, розташованих на відстані декілька тисяч кілометрів від Москви. Для того, щоб зміцнити «вертикаль влади», потрібен величезний бюрократичний апарат, який, як відомо, завжди потопає в корупції і знищує себе сам.

З цієї причини місцева влада в Московії фактично знищена. Формально вона існує, але державний апарат залишається недієздатним і не може виконувати свої функції. Те ж саме можна спостерігати і в Україні, просто в Московії все вдало замасковано за допомогою доходів від продажу нафти і газу.

Але іноді реальність дає про себе знати і виривається з-за куліс на сцену. Наприклад, про нездатність держави захистити своє населення свідчить остання повінь на Алтаї. У влади була можливість завчасно попередити трагедію, оскільки жахливі природні катастрофи в Московії повторюються щорічно, як за календарем — починаючи із березня, відбувається затоплення селищ, розташованих на узбережжі далекосхідних річок, а в період із травня по вересень вогонь пожирає ліси Сибіру. Але ж, знаючи про початок повені, російська влада нічого не зробила для того, щоб уберегти життя і майно громадян. Більше того, про повень на Алтаї замовчувалося до останньої миті, аж поки телебаченню не стало важко ігнорувати цю кричущу трагедію.

Що маємо? Жителів Алтаю, які тепер точно знають, що довіряти державі – прямий шлях до самогубства. Варто вірити тільки в свої сили і сили свого сусіда, який теж опинився в біді.

Такі ж жорстокі уроки надані мешканцям майже всіх регіонів Московії, бо природні і техногенні катастрофи в Московії через недбалість чиновників стали звичним явищем. І не треба казати, що змінюється клімат: швидше, змінюється ставлення політиків до виборців, які тепер в очах можновладців виглядають кріпосними селянами.

В умовах, коли державний апарат знищено, найкращим способом захистити себе буде самоуправління. Мова йде не тільки про боротьбу із наслідками стихії: доходить до того, що все частіше люди, не довіряючи поліції, намагаються ловити і судити правопорушників самостійно. Наприклад, сутички у Бірюльово стали спробою влаштувати суд Лінча, а після терактів у Волгограді наприкінці минулого року волгоградці намагались зібратися в центрі міста на віче, щоб своїми силами розібратись із тими, хто, на їх думку, міг бути підривниками.

Отже, п'ятим фактором російського сепаратизму є поступове самознищення централізованого управління, нездатність держави виконувати свої функції і, як наслідок, зростання недовіри росіян до влади. Природнім виходом із цієї ситуації було б надання самоврядування російським регіонам та демонтаж путінської бюрократичної системи, але в Кремлі на таке ніколи не погодяться. В таких умовах будь-який сильний регіональний лідер, який гарантує жителям певного суб'єкту стабільність, досить швидко перетвориться на своєрідного російського Коломойського.

ХВОРА ЛЮДИНА ЄВРОПИ

Османську імперію, що знаходилась на грані загибелі, в англійській пресі XIX століття називали «хворою людиною Європи», маючи на увазі величезний комплекс проблем, від яких страждало турецьке суспільство і які врешті призвели до краху могутності Османів. Скільки раз здавалось, що ось вона – смерть імперії! Але ж ні, кожного разу за допомогою або Москви, або Лондону та Парижу держава дивом зберігала свій суверенітет. Відстала, консервативна, залежна від іноземних партнерів, перетворена у напівколонію. Тепер «хворою людиною Європи» стала Росія. Та ж

відсталість, консерватизм у внутрішній та зовнішній політиці, сильна залежність від закордонних інвестицій. А тепер ще й капітуляції підписані: договір між Китаєм та Мосоковією, укладений під час візиту Володимира Путіна до Шанхаю, можна розглядати як капітуляції, колись підписані Османами з європейськими країнами.

Найімовірніше, першим зі складу Московії вийде той регіон, де збігаються всі вищезгадані п'ять факторів: сильний регіоналізм, потреба місцевих еліт позбутися контролю з боку Москви, бажання мас населення захиститись від наступу «чужоземців», потреба бізнесу не сплачувати грабіжницьких податків в «колоніальний» бюджет, а також слабкий контроль з боку центральної влади через знищення апарату примусу.

З цієї точки зору найбільш вірогідним кандидатом на утворення власної держави виглядає Далекий Схід. Через географічну віддаленість від Москви і поступове зникнення транспортних зв'язків з центром місцеві жителі майже не пов'язують себе з Московією. Еліти Далекого Сходу відвернуться від Путіна в разі, якщо санкції проти Московії досягнуть такого масштабу, що всі блага закордону російським чиновникам стануть недоступні. Наступ чужоземців в далекосхідному регіоні теж має місце: центральна влада не бореться із заселенням Далекого Сходу вихідцями з Китаю і, більше того, навіть всерйоз роздумує над тим, щоб працелюбні китайці зайнялись розбудовою економіки віддалених від центру регіонів. Сама економіка Далекого Сходу, працюючи на потреби Москви, майже нічого не отримує з федерального бюджету. Безсумнівно, регіон здатний себе прогодувати, маючи родовища нафти, газу, великі морські порти, розвинені рибальство та лісозаготівлю. Нарешті, апарат примусу на Далекому Сході знищено корупцією, як і в інших регіонах федерації. Якщо представники місцевої еліти забажають відокремити регіон від Московії, у Путіна буде мало шансів повернути Далекий Схід: лояльні центру війська туди будуть рухатись аж два тижні, а за цей час ситуація може кардинально змінитись.

Втім, сепаратистські виступи можливі і в інших регіонах Московії. Далекий Схід просто є найбільш очевидним варіантом. Але, зважаючи на сучасний стан Російської Федерації, вибухнути може будь де.

А не вибухнути не може. Найцікавіше почнеться, коли «борці за права московитів» в Україні повернуться в саму Московію, та побачать там ту ж саму картину, що й на Донбасі. Без сумнівів, вони обов'язково скористаються будь-якою нагодою розпочати боротьбу проти центральної влади. Не варто дивуватись, якщо вже в цьому році ми побачимо Ростовську або ж Астраханську республіку.

Що ж робити Русі з новим московитським світом, який утвориться на території розваленої Московії в найближчі 10-20 років? Найкращий варіант – зайняти в ньому лідерську позицію, повернувши Києву його історичне значення «матері городів руських». Порівняно із Московією, Русь займає набагато кращі позиції і може суттєво модернізуватись до того часу, коли Російська Федерація перетвориться на конгломерат відносно або повністю незалежних держав. Україна з усіх європейських країн найбільш духовно близька до Московії, і після занепаду Москви стане новим центром консолідації руських республік, волею-неволею відіграючи роль провідника до цивілізованого світу. Звісно, в обмін на деякі привілеї.

Чернявський Артем
1 МІСЦЕ

Чинник Китаю і його міграційної політики на Далекому Сході

Росія і Китай в цифрах

В 2050 році за прогнозами демографів, китайці стануть другою за чисельністю національною групою в Росії

.....

За даними перепису населення Росії 2010 року, 28943 людини визнали себе етнічними китайцями

.....

До $12млрд в рік Китай готовий інвестувати в російську економіку

.....

За даними УМВС по Забайкальському краю, за 8місяців 2013 року зу в'їхавших в регіон мігрантів 59% склали громадяни Узбекистану, Таджикістану, Киргизії. 38%- громадян Китая

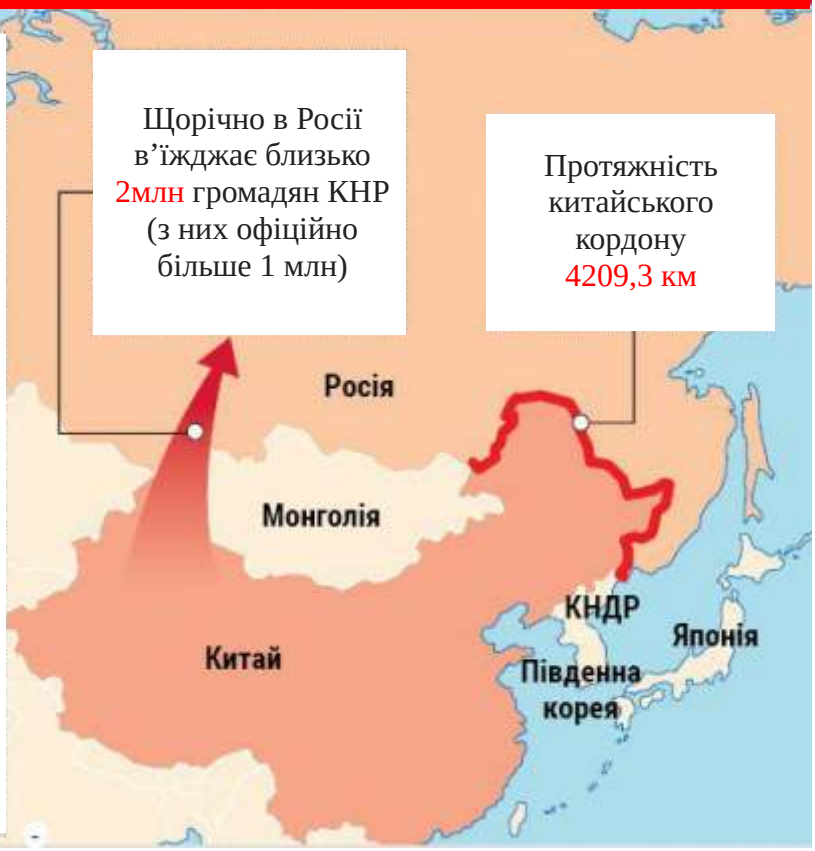

Нинішня концепція стримування Китаю знаходиться в протиріччі не тільки з економічними і демографічними можливостями Московії, але і з її інтересами, особливо з інтересами далекосхідних регіонів. Сьогодні у прикордонних регіонах відчувається розгубленість перед проблемою «китайської загрози» і одночасно зберігаються надії на старі способи її вирішення - переселення і строгий прикордонний режим. Неузгодженість поточної міграційної політики з перспективними обставинами характерна для федеральної і для регіональної влади, і це залишається серйозною проблемою в ситуації, що склалася. Китайська міграція вже стала істотним чинником далекосхідного життя. Як у будь-якого явища, у неї є позитивні і негативні сторони. Всупереч поширеній думці, китайська діаспора не є однозначно негативною формацією, що забезпечує інтереси виключно китайців і Китаю. Китайці в Московії здатні за певних обставин, створених московитським суспільством і державою, стати подібно китайцям в США та інших країнах, «зразковою меншістю». Міграція між Китаєм і Московією має суттєві геополітичні, соціально-економічні та демографічні наслідки для обох країн. Китаю міграція дозволяє знімати напругу на ринку праці, розширює сфери впливу, приносить економічні ефекти. Московії – компенсує недолік трудових ресурсів, хоч мосоковська сторона виявилася не готова до міграційних потоків з китайської сторони ні з точки зору правового регулювання, ні з точки зору прогнозування економічних і соціальних наслідків.

Потоки китайських мігрантів до Московії за останнє десятиліття виявилися настільки потужними, що призвели до формування китайської діаспори в Московії з усіма її складовими компонентами – соціальними, культурними, економічними і політичними спільнотами китайців. З кожним роком відбувається розширення міграційних потоків з боку КНР, супроводжуваних широкомасштабним рухом капіталу, в основному в одному напрямку. Московія зіткнулася з новим типом економічної міграції, притаманним саме китайському етносу, міграцією, яка супроводжується інтенсивним

економічним освоєнням простору Далекого Сходу, який володіє значним природним потенціалом.

НІДЕ ПРАВДИ ДІТИ

Об'єктивна реальність сьогодні така, що великий регіон Далекого Сходу залишається найслабшою ланкою в соціально-економічній системі , а отже і в національній безпеці Московії. За оцінкою губернатора Хабаровського краю – В. І. Ішаєва, останні 15 років відмова держави від проведення цілеспрямованої політики щодо далекосхідного регіону призвела до катастрофічної ситуації. «Якщо держава негайно не змінить свого відношення до регіону, то існує цілком реальна загроза економічній і фізичній втраті території». Перетворення цієї слабкої ланки в потужну має стати найважливішим суспільним і державним завданням, вирішення якого має визначати стратегію розвитку Московії як мінімум до середини XXI століття. І швидкий розвиток східних районів Московії має відбуватися при розумному залученні китайського потенціалу, китайських трудових ресурсів.

В даний час Китай є найбільшою країною в світі за чисельністю населення. Прогнози ООН показують, що до 2050 р. населення КНР зросте до 1 млрд. 395 млн. чоловік, а потім почне скорочуватися і до 2300 складе 1 млрд. 285 млн. чоловік. Подібна динаміка чисельності населення Китаю пов'язана із зміною статево-вікової структури населення і проведеної демографічної політикою. В даний час між Московією і Китаєм склалася значна різниця демографічних потенціалів. Загальна чисельність населення двох сусідніх провінцій і автономного округу Китаю склала приблизно 86 млн. чоловік, що в 17-18 разів перевищує загальну чисельність межують з ними московитських регіонів Далекого Сходу і Забайкалля. На Північному сході Китаю щільність населення значно нижче, ніж у середньому по країні, а забезпеченість населення орними землями значно вище, ніж у країні загалом. Якщо середня щільність населення КНР становить 127 осіб на 1 кв. км, то лише в провінції Цзілінь цей показник був трохи вище - 137 осіб на 1 кв. км. У Московії найменшу щільність населення мають багато прикордонні території Сибіру і Далекого Сходу.

Результати опитування показують досить високий відсоток занепокоєння з приводу перспективи переважання китайців і китайського впливу в цих регіонах (рис.1).

Польський журналіст Ярослав Марчук в «Wirtualna Polska» пише з цього приводу, що Китай в даний час посилює свою міць і в багатьох сферах уже починає наступати на п'яти своєму могутньому сусідові – Московії. Хоча Москва і Пекін пов'язані спільними інтересами і спільною проблемою під назвою США, їх партнерство дуже хитке.

Що було одним з головних політичних досягнень другого президентського терміну Володимира Путіна? Як заявив він сам, - передача фрагмента московитської території іноземній державі. Точніше – 170 квадратних кілометрів землі на островах Тарабаров і Великий Уссурійський на Амурі і Уссурі. Ці території дісталися Китайській Народній Республіці. Таким чином вдалося врегулювати прикордонну суперечку, яка привела у кінці 60 -х років до серії зіткнень між двома державами. Чому ж московити вирішили через стільки років підписати теоретично невигідну для них угоду? Причиною був страх.

Московія завжди дивилася на Китай з позиції більш сильного сусіда. Вперше в історії це положення почало змінюватися. Китай став висхідною державою, а часи московитської слави, як здається, вже відходять у минуле. Це підтверджують цифри. У 2009 році ВВП Московії зменшився на 7,5 %, тоді як ВВП Китаю виріс на 8,5%. У 2011 році московитський ВВП становив 1,85 трильйона доларів, китайський – 7,3 трильйона. Економічний прогрес позначився і на військовій сфері. У Радянського Союзу не виникало сумнівів у здатності своєї армії відбити сухопутний напад китайських військ. Тим часом, два роки тому головком сухопутних військ Московії Олександр Постніков визнав, що підвідомчі йому підрозділи в технологічному плані поступаються китайським. Це сталося після того, як в 2006 і 2009 роках Пекін провів військові навчання, які ясно продемонстрували, що він здатний здійснити наземну атаку на Московію. Якби це сталося зараз, у Московії, судячи з усього, не залишилося б іншого виходу, окрім як застосувати для оборони ядерну зброю. Це не означає, що Путін пішов назустріч китайцям, щоб уникнути війни. Якщо взяти до уваги політику гармонійного розвитку Китаю (базовану на стимулюванні економіки) і шести-семиразову ядерну перевагу московитів, до війни ще далеко. Москва хотіла просто безпеки на майбутнє, оскільки апетит «китайського

дракона» зростає в міру того, як він набирається сил. Врегулювавши прикордонне питання, Московія позбавила Китай приводу для пред'явлення нових вимог, а заодно викреслила з тематики переговорів тему, яка могла негативно відбитися на перспективах російсько-китайського співробітництва.

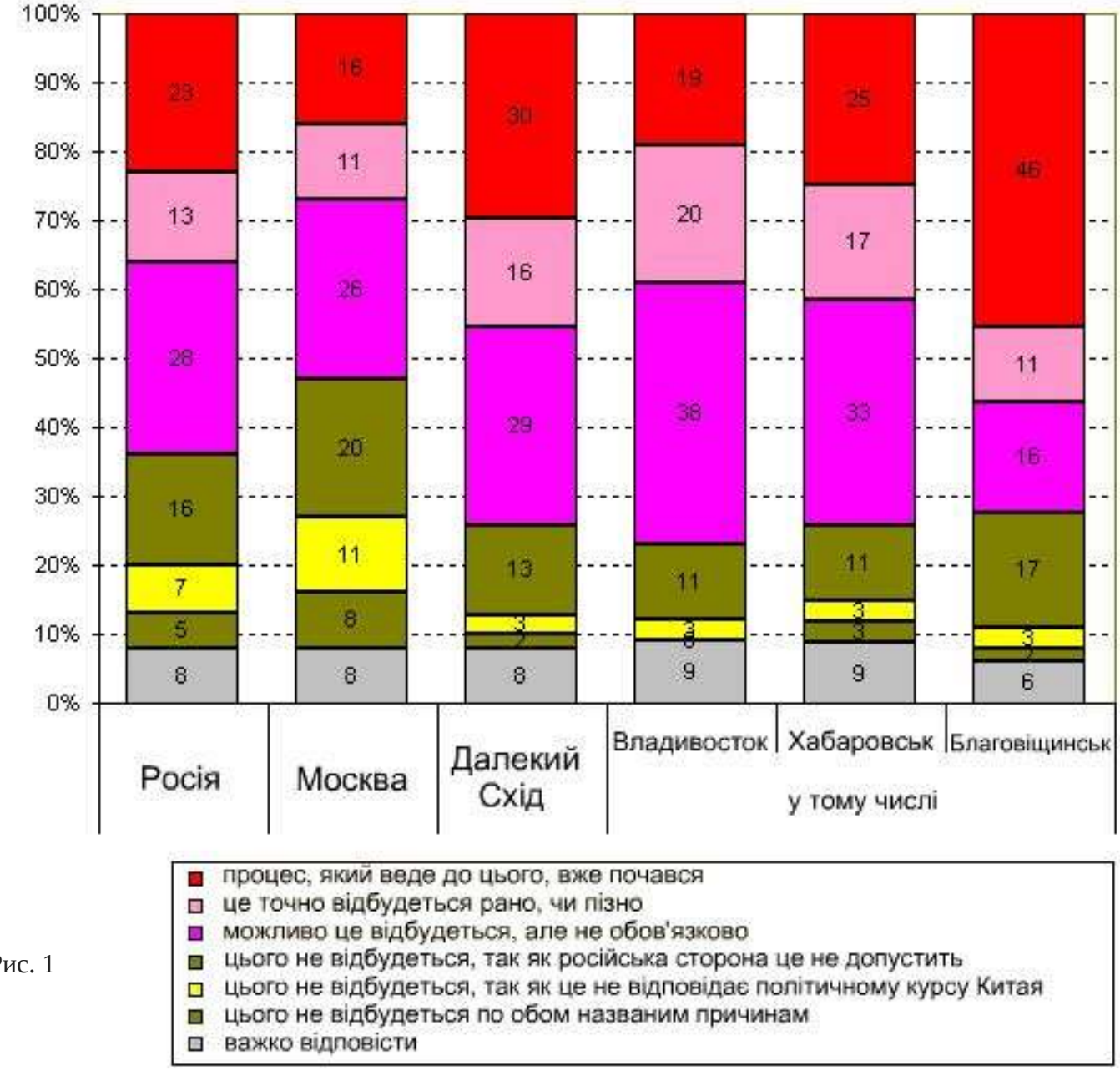

Рис. 1

НА ПОРОХОВІЙ ДІЖЦІ

За зовні сприятливим перебігом співпраці з Китаєм приховується боротьба Московії за збереження незалежності від посилення сусіда. Ставка велика, оскільки російська держава може із союзника Пекіна перетворитися на його сировинний придаток. Найближчі роки покажуть, чи вдасться московитам домогтися на цьому терені успіху. Це буде нелегко, особливо якщо взяти до уваги, що для загострення відносин (які в самому крайньому випадку можуть перерости навіть у збройну конфронтацію) приводів існує чимало. Однією з потенційно вибухонебезпечних точок може виявитися Середня Азія, яка традиційно вважалася сферою московитського впливу, а зараз стала об'єктом зростаючого інтересу з боку китайського керівництва. Це показує принаймні порушення московитської монополії на транзит нафти і газу з Казахстану і Туркменії, а також перетворення Китаю в основного торгового партнера регіону. Залишається, однак, неясним, чи зважиться китайська сторона кинути відкритий виклик політичному впливу Московії в цій частині світу. Не виключено, що приводом для загострення відносин стане Арктика. Китай не приховує свого інтересу до неї і демонструє

Норвегією та Канадою у сфері розробки арктичних родовищ. Москва вважає, що право на видобуток корисних копалин навколо Північного полюса має бути закріплене за п'ятьма державами: Московією, США, Данією, Норвегією і Канадою. І, що цілком природно, Пекіну не надто подобається ця точка зору.

Встановлена тенденція щорічного скорочення офіційно оформленої робочої сили при зростаючому кількості іноземних громадян у селищах краю, які займаються неправомірною трудовою діяльністю. Різноманіття каналів для проникнення і закріплення громадян КНР на нашій території дозволяє розглядати цей процес як масовий і в цілому організований. Щорічно в Приморському краї залучається близько 6 тисяч китайських громадян (в середньому 70 % іноземних робітників, 2001 рік - 82 %). Як правило, господарі московитських підприємств не оформляють належним чином перебування китайських робітників на території Примор'я і належним чином не забезпечують їх роботою. На думку експертів, на одного оформленого легального китайського робітника припадає 10 нелегально трудящих. В результаті більшість робітників на московитській території займаються незаконною діяльністю (торгівля, збір дикоросів, видобуток морепродуктів, надання послуг населенню). На ринок праці виштовхує китайців не тільки відсутність роботи, але низькодохідна зайнятість. Для китайців організувати бізнес в Московії вважається престижніше, ніж той же бізнес всередині Китаю.

Далекому Сходу, в свою чергу, не обійтися без залучення ресурсів праці. ДФО в даний час задовольняє певну частину потреби у припливі ресурсів праці за рахунок міжнародної трудової міграції. Китайці займають і в майбутньому теж будуть займати певні ніші в економіці і на ринку праці на Далекому Сході Московії (рис. 2).

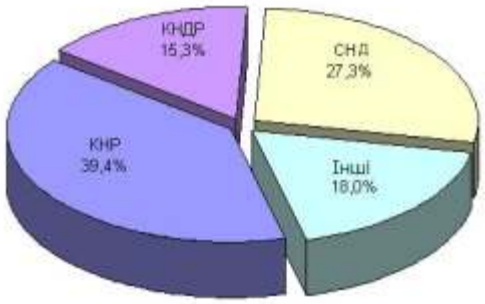

Рис. 2

Підробка документів здійснюється як у Китаї, так і на території Московії. Китайці-неповерненці намагаються легалізувати своє перебування в Московії шляхом придбання паспортів громадян Московії і середньоазіатських країн колишнього СРСР, укладання фіктивних шлюбів і створення спільних підприємств (у місті Уссурійську фіктивний шлюб коштує в середньому 5 тисяч доларів США). Якими склалися у респондентів узагальнені уявлення про РФ видно з рис.3, де позитивних відповідей в три рази більше, ніж негативних (у Москві - в 2 два рази, на Далекому Сході - в п'ять разів).

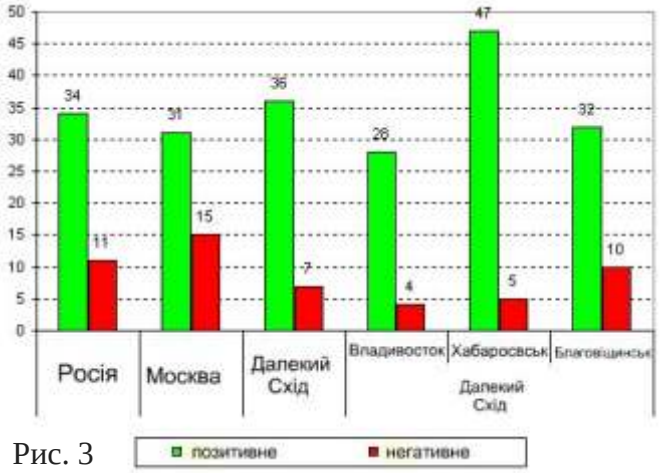

Рис. 3

За час перебування мігранта в РФ картина явно зміщується в кращу сторону. Тих, у кого думка покращилася, і в Москві, і у Владивостоці зафіксовано в три рази більше, ніж їхніх опонентів, що змінили свою думку протилежним чином (рис.4)

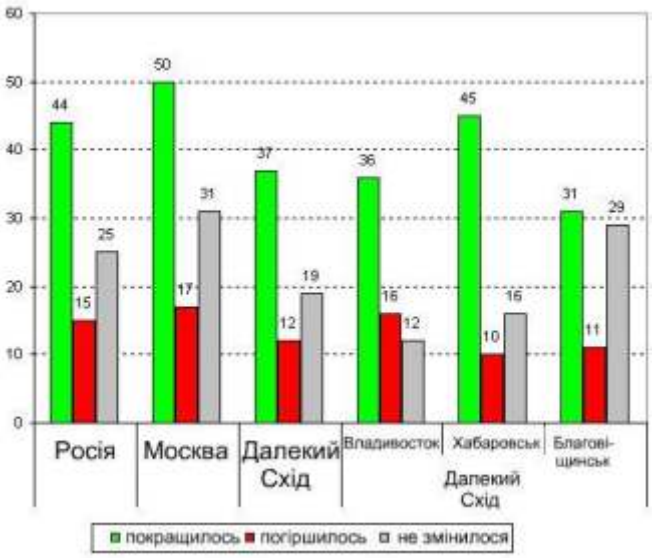

Рис. 4

БІЛЬШЕ ДІЛА - МЕНШЕ СЛІВ

За умов, коли Московія має потужний сировинний ринок, а Китай — потужний споживчий ринок, інтеграційні інтереси обох країн взаємні. І це вже чітко фіксується в статистиці. За 16 років (1996–2012 рр.) експорт із Московії в Китай зріс у 10 разів, а імпорт із Китаю в Московію — у 52 рази. З жодною іншою країною в РФ немає такої високої динаміки нарощування експорту та імпорту. До того ж після 2008 р. сальдо Московії в торгівлі з Китаєм перетворилося з додатного для неї на від'ємне. Якщо у 1996 р. експорт до Китаю втричі перевищував імпорт з цієї країни, то в 2012 р., навпаки, імпорт майже в 1,5 разу перевищує експорт (рис.5). Тобто Московія розвиває швидкозростаючу і досить преференційну для Пекіна зовнішню торгівлю. І це без жодної угоди про зону вільної торгівлі з Китаєм!

Відомий американський дослідник Тейлор Уошберн охарактеризував азіатську частину Московії як найунікальніше місце на Землі — з великими запасами нафти, природного газу, вугілля, лісу та інших ресурсів і, водночас, зі значним дефіцитом трудових ресурсів. Унікальність цієї території ще більше посилюється тим, що поряд розташований Китай з його понад мільярдом населення та гострою проблемою ефективної зайнятості. Для освоєння азіатських просторів і виконання всіх програм і проектів (хоча б інфраструктурних), намічених ще з 30-х років XX ст., Московії потрібно не менш як 50 млн працівників. І це не просто суб'єктивні розрахунки автора. За прогнозами московитської академії наук РАН, Московія до 2025 р. потребуватиме 20 млн мігрантів. Це мінімальна цифра, яка не передбачає розвитку економіки в азіатській частині Московії.

Слід також врахувати, що Китай багатий не лише трудовими, а й інвестиційними ресурсами. Московія, як і Русь, гостро потребує інвестицій, однак наші дві країни нічим одна одній особливо допомогти не можуть. Інша справа Китай, загальні вихідні інвестиції якого у 1,5 разу перевищують загальні вхідні інвестиції Московії і в 20 разів — фактичні вкладення коштів у неї. Китай здатен цілком задовольнити інвестиційні потреби Московії для повноцінного освоєння Сибіру (рис. 6).

Як видно з наведених даних, інвестиційний потенціал Китаю набагато потужніший, ніж Московії, і тим більше України чи країн Митного союзу. Та й московитські інвестиції тягнуться більше в Китай, а не в Білорусь, Русь чи Казахстан. До речі, з Китаю Московія отримує інвестицій у чотири рази більше, ніж дає йому. Стосовно інших згаданих країн відбувається навпаки: Московія віддає інвестицій удесятеро більше, ніж отримує. А Китай нині здійснює активну і досить ліберальну інвестиційну політику: багато вкладає у країни Африки, Латинської Америки, Південно-Східної Азії.

Остаточна відмова Русі від євразійської інтеграції не приведе до припинення існування Євразійського союзу. Триватиме економічна інтеграції Московії, Казахстану та Білорусі. Очевидно , вже не вийде створити противагу Європейському союзу, проте не слід забувати про бажання Московії стримувати Китай . Для цього до співпраці залучатимуться й інші країни. Наприклад, Вірменія, Киргизстан і Таджикистан. Така співпраця не приноситиме взаємної економічної вигоди, так як новозалучені країни стануть дотаційними суб'єктами Євразійського союзу, однак при цьому Москва закріпить за собою власні стратегічні сфери інтересів .

Наразі, враховуючи останні події в Русі,

Китай не вжив жодних конкретних кроків ні в бік Московії, ні в бік нас. Спеціаліст з КНР Джоел Вутноу на сторінках National Interest вважає, що Пекін буде дотримуватися сформованих раніше економічних відносин. Крім того, відносини Китаю з Руссю поглибилися в грудні у зв'язку з укладенням договору «Про стратегічне партнерство». Але Китай не зацікавлений у віддаленні від Московії, особливо після того, як президент Путін і голова Сі Цзіньпін разом з'явилися на публіці під час сочинської Олімпіади, подавши сигнал про солідарність в момент, коли західні ЗМІ «підсмажували Путіна на вугіллі». Шеннон Тецце з The Diplomat відзначає, що незважаючи на серйозні погані передчуття і сумніви філософського плану, Китай буде ставити розвиток відносин з Московією вище власної політичної повістки, принаймні, в даному конкретному випадку.

Китаю та Московії наразі вдалося підписати угоду про постачання газу на 30 років, обсяг поставок становитиме до 38 млрд куб. м на рік з можливим збільшенням до 60 млрд куб. м на рік. Ціна на газ становить комерційну таємницю, заявив глава "Газпрому" Олексій Міллер. Вартість газового контракту з Китаєм становитиме 400 млрд доларів на 30 років. Це найбільший контракт для "Газпрому". Такого контракту немає ні з однією компанією. Контракт дозволить Московії перерозподілити трубопровідні маршрути, а Пекіну – скоротити енергодефіцит, заявив на церемонії підписання контракту президент Володимир Путін. Вартість проекту перевищує 60 млрд доларів.

СЬОГОДНІ - ПАРТНЕРСТВО, А ЗАВТРА?

У поточному році зміниться керівництво Китаю та Московії. Подібні зміни, як правило, часто несуть зміни в зовнішній політиці. Таким чином, чи зміняться відносини Китаю і Московії? Експерти та ЗМІ вважають, що нинішні китайсько-російські відносини досягли найвищого рівня в історії. Звичайно, двосторонні відносини не є «безхмарними». Московія і в даний час також відхиляє продаж певних видів озброєнь , які цікавлять Китай , а продає їх Індії. Що стосується майбутньої політики Московії, перед президентськими виборами Володимир Путін сказав, що основна увага приділятиметься реалізації процесу інтеграції Євразійського союзу, не кажучи вже про співробітництво між Євразійським союзом і Китаєм. Але в статтях про зовнішню політику Путін неодноразово згадував про Китай, сподіваючись використати шанси розвитку Китаю для розвитку економіки Далекого Сходу і взаємну підтримку з Китаєм на міжнародній арені. Поки не ясні напрямки зовнішньої політики Московії і Китаю в майбутньому. Цілком можливо, що в майбутньому Китай буде продовжувати реалізовувати нинішню дипломатичну політику. Московія стане другим пріоритетним напрямом зовнішньої політики для Китаю, поступаючись лише США. Відносно Китаю, Захід здійснив швидку ревальвацію курсу юаня і обмежив права Китаю в політичній, економічній і фінансовій областях. США та їхні союзники в Китаї отримали велику кількість пільгових контрактів. У той час США оголосили нову стратегію переорієнтації військового центру тяжіння на АТР, почали створювати антикитайський військово-політичний союз, оновлювати існуючі військові контракти і створювати нові військові бази.

Говорухіна Валерія
II місце

Чи встануть з колін чеченці: аналіз російсько-чеченського конфлікту 1990-х рр.

Класичним і найбільш серйозним прикладом сепаратизму в новітній історії Московії є Чечня, де ідеологам незалежності вдалося не просто домогтися у частини суспільства підтримки ідеї відокремлення, а й поставити її прихильників під рушницю.

Чеченський конфлікт в його сучасному вигляді, як боротьба навколо питання про незалежність Чечні або збереженні її у складі Московії зародився, як майже всі інші національні конфлікти на території колишнього СРСР, у другій половині 1980-х років, з початком перебудови. Але образа в серцях чеченців накопичувалася століттями. Слід згадати і про Кавказькій війні XIX століття, і про депортацію 1944 р. і 13-ти роках в Казахстані.

Економічних підстав для чеченського сепаратизму практично не було – якщо не розраховувати на допомогу з-за кордону, Республіка була однією з найбідніших у СРСР, існувала на дотації з Центру. Власний нафтовидобуток зберігалася на досить низькому рівні, а інших природних ресурсів не було взагалі. Промисловість (нафтопереробка) практично вся була зав'язана на привізну нафту – з Азербайджану і Західного Сибіру. Для тих чеченців, які повернулися з заслання в кінці 1950-х робочих місць не вистачало, і доводилося існувати на доходи від натурального господарства і відхожих промислів – робота на Півночі (звідси великі чеченські громади в Тюменській області) та стихійні будівельні бригади.

Однак неформальний рух з екологічного та меморіального **швидко набув характеру національно-сепаратистського** і отримало масову підтримку на селі – серед тих чеченців, які в попередні десятиліття радянської влади так і продовжували відчувати себе вигнанцями, що не ввійшли в «нову історичну спільність людей – радянський народ». Не маючи можливості працювати і жити в місті, вони жили власним патріархальним життям. Чеченська національна номенклатура була цілком задоволена своїм становищем при владі, тому лідери націонал-радикалів могли з'явитися лише із ззовні – серед тих, хто зробив кар'єру поза Чечено-Інгушетії.

Серед них були такі, як Зелімхан Яндарбієв, діяч Спілки письменників, поет «з робітників» – типова особистість для національних рухів того часу. Яндарбієв переконав у необхідності повернутися на батьківщину і очолити національний рух єдиного в Радянській Армії етнічного чеченця-генерала – Джохара Дудаєва, який командував в Тарту (Естонія) дивізією стратегічних бомбардувальників.

Серед молодих активістів національного руху були й ті, хто отримав освіту в Москві, познайомившись тут із самвидавом (у тому числі з книгами відомого чеченця-радянолога А. Авторханова), але ще не встигли влитися в місцеву номенклатуру.

Події 1980-х і початку 1990-х років характеризувалися великою кількістю жертв серед населення, військових і правоохоронних органів, масовим геноцидом московитських з боку «борців за незалежність».

Для чіткого та кращого розуміння московсько-чеченський конфлікт 1990-поч. 2000-х проаналізовано за певними індикаторами будь-якого конфлікту:

Джерело конфлікту (причини):

· *історичне прагнення чеченського народу до самовизначення;*

· *історична образа за депортацію народу в часи сталінізму;*

· *існування родових традицій в суспільстві;*

· *велика кількість зброї, що залишилася після розпаду СРСР.*

Привід:

· *на початку 1991 чеченсько-інгушське керівництво відмовилося проводити на своїй території референдум щодо цілісності СРСР, ініційований Михайлом Горбачовим;*

· *у зв'язку з розпадом СРСР, послабився контроль за станом справ на місцях;*

· *27 жовтня 1991 – Джохар Дудаєв був обраний президентом Чеченської Республіки;*

· *у березні 1992 – Чечня відмовилася підписати Федеративний договір, проти неї розпочалася економічна війна;*

· *осінь 1994 – озброєний марш противників Дудаєва з участю московитських військ на столицю Чечні – м. Грозний. Похід провалився. Народ підтримав Дудаєва.*

Суб'єкти конфлікту: Московія, Чеченська республіка Ічкерія.

Об'єкт конфлікту:

· *природні ресурси, зокрема великі запаси нафти;*

· *територія (для Московії – збереження*

територіальної цілісності держави, для Чечні – створення незалежної держави).

Ставлення сторін до конфлікту:

Московія: Чечня офіційно розглядалася московитським керівництвом як повноправний суб'єкт Федерації;

Цілі Московії:

· *економічні інтереси (нафта)*

· *політичні розрахунки (прагнення підняти авторитет центральної влади);*

· *правові турботи (навести порядок у Чечні);*

· *державне почуття (зберегти цілісність Московії і зміцнити її).*

Чечня: курс на політичну незалежність республіки, демонстративно не визнаючи дії в Чечні російського законодавства та ухиляючись від врегулювання відносин між федеральним центром і Грозним.

Цілі Чечні:

· *прагнення відстояти незалежність;*

· *створення ісламської держави;*

· *відображення інтересів нової політичної еліти, що зародилася.*

Засоби ведення конфлікту:

· *демонстрації (марш противників Дудаєва на столицю Чечні – м. Грозний);*

· *воєнні операції (Жорстоке знищення московитськими солдатами с. Семашки у 1994 р; вторгнення бойовиків у Дагестан, відоме як Дагестанська війна (7 серпня - 11 вересня 1999);*

· *терористичні акти (найкрупніші 1999-2001 – у Будьоновську, Волгодонську, Москві);*

· *переговори (1995 – початок переговорів Московії з Чеченською республікою; 12 травня 1997р. в Кремлі відбулася перша зустріч президентів Московії та Чечні, на якій був підписаний договір про мир і основи відносин між Московією та Чеченською республікою; Хасавюртовські угоди від 31 серпня 1996);*

· *партизанські війни;*

· *політичні акції (оголошення амністії, добровільна здача бойовиків, зброї).*

Тип конфлікту:

· *За кількістю суб'єктів: двобічний (Московія + Чеченська республіка).*

· *За об'єктами: конфлікт інтересів (контроль за добутком нафти); конфлікт ідентифікацій (ісламська релігія, історичне прагнення чеченців до самоідентифікації).*

· *За масштабами: внутрішній, вертикальний (відносини центру та регіону).*

Характер ескалації російсько-чеченського конфлікту:

І етап – назрівання конфлікту

1990-1994 рр.: Фінальна фаза перебудови та розпаду СРСР. В країні починається «Парад суверенітетів». Керівництво СРСР підтримує національні рухи в республіках в складі РСФСР як противагу зусиллям Голови Верховної Ради РСФСР, а потім президента Московії Б.М.Єльцина забезпечити реальний суверенітет Московії. Найбільшого розмаху національний рух, що переходить у сепаратистські, мав місце в Республіці Татарстан і в Чеченській Республіці. Президентом Республіки Татарстан обирається Мартемір Шаймієв, виходець з партійного керівництва республіки, президентом Чеченської республіки – генерал Джохар Дудаєв, який тільки повернувся до Чечні після служби в Естонії. Обидві республіки заявляють про свій суверенітет. Відносини з Татарстаном вдалося нормалізувати, підписавши в 1994 р. Договір про розмежування повноважень між Московією і Республікою Татарстан. Після цього Державна дума прийняла рішення, що забороняє Президенту РФ підписувати з кимнебудь із суб'єктів РФ аналогічні договори. Протягом 1994 р. робляться спроби нормалізувати відносини з керівництвом Чечні, однак вирішальної зустрічі Джохарі Дудаєва та Бориса Єльцина так і не відбулося.

ІІ етап – фаза відкритості конфлікту

Перша Чеченська війна (грудень 1994 - серпень 1996 р.). У грудні 1994 року Президентом Московії разом з керівництвом силових відомств приймається рішення про використання збройних сил з метою «відновлення конституційного порядку на території Чеченської республіки». Відомі слова міністра оборони Московії Павла Грачова про те, що для відновлення порядку армії потрібно всього два тижні. У зв'язку з початком бомбардувань Грозного на знак протесту туди направляється Уповноважений з прав людини в Московії, відомий правозахисник С. Ковальов. Перший серйозний конфлікт московитських правозахисників з Президентом Московії. Бойові дії набувають затяжний характер, навесні Грозний узятий штурмом, однак чеченські керівництво перемістилося в гори, і звідти продовжує керівництво бойовими діями. У червні 1995 року відбувся рейд Шаміля Басаєва на Будьоновськ– місто Ставропольського краю, що закінчився захопленням заручників у місцевій лікарні, а також переговорами Прем'єр-

Міністра Мосоковії В.С.Черномирдіна з Шамілєм Басаєвим, і від'їздом бойовиків назад в гори. Навесні і влітку 1996 року бойовики двічі брали Грозний. Д. Дудаєв гине. У серпні 1996 р. при активній участі генерала А. Лебедя укладені угоди в Хасавюрті, в яких питання про суверенітет Чечні був відкладений.

III етап – фаза латентності, прихованості конфлікту

Чеченська Республіка Ічкерія. (Вересень 1996 - серпень 1999 р.). Восени 1996 р. відбулися вибори другого президента Чечні. Переміг Аслан Масхадов, кадровий військовий, начальник штабу чеченської армії, якого багато хто розглядали як найбільш помірного політика. Однак реальної влади він так і не отримав. Колишні польові командири, а нині «бригадні генерали» були повновладними господарями у своїх родових селах. У 1997 року вони, на чолі з Шамілєм Басаєвим, зробили спробу усунути Масхадова. Спроба не вдалася, але Масхадов погодився на прийняття шаріату в якості основного закону республіки. З'явився новий бізнес - викрадення людей, як з сусідніх республік Північного Кавказу, так і з інших регіонів Московії. Влітку 1999 року керівництво Республіки Ічкерії підтримав похід на Дагестан, щоб підняти і там «зелене знамено пророка». Заклики Муфтія Чечні Ахмата Кадирова одуматися і не підставляти під удар чеченський народ були відкинуті.

IV етап - фаза відкритості конфлікту

Друга Чеченська війна (вересень 1999 - березень 2003 р.). Розпочавшись як відображення агресивного походу чеченського загону на Дагестан, наступ федеральний військ продовжувався аж до взяття Грозного. Одночасно восени 1999 року відбулася серія вибухів житлових будинків у Москві та інших регіонах Московії, відповідальність за які було покладено на чеченських терористів, відповідно, нова військова кампанія отримала назву «антитерористична операція». Аналогічно сценарієм першої війни, взяття Грозного не призвело до припинення військових дій, загасає в зимовий період і розгоряється влітку. У 2002 чеченськими бойовиками було здійснено захоплення глядачів популярного мюзиклу в Москві, при штурмі з використанням спеціального газу постраждало багато заручників. З червня 2000 року головою промосоковської адміністрації в Чечні був призначений колишній Муфтій Ахмат Кадиров.

V етап – фаза латентності, прихованості конфлікту

Важкий шлях до миру. (березень 2003 р. - теперішній час). У березні 2003 року в Чеченській республіці був проведений референдум, на якому була ухвалена нова конституція республіки, відповідно до якої вона розглядалася як невід'ємна частина Російської Федерації. У жовтні цього ж року Ахмат Кадиров був обраний президентом республіки, а 9 травня 2004 р. загинув при вибуху його ложі на стадіоні в Грозному. Бойовики, прихильники Аслана Масхадова, продовжували вести опір в деяких районах, однак їх підтримка стала ще менше після захоплення школи в Беслані (Республіка Північна Осетія) 1 вересня 2004р., коли в результаті чи то штурму, то чи випадкового підриву вибухівки загинули сотні дітей та їх батьків. 25 вересня 2004 р. в Грозному відбулася перша Конференція по захисту прав людини, в якій взяли участь Комісар Ради Європи з прав людини АльвароХиль-Роблес, Уповноважений з прав людини в РФ В.П.Лукін, представники московитських правозахисних організацій. Головною проблемою з точки зору прав людини в 2004-2005 рр. залишалася проблема викрадення людей: їх викрадали три сили: федерали, представники військових загонів під керівництвом Рамзан Кадирова і бойовики. Однак так як всі вони приходили в камуфляжі і не представлялися, то відокремити одних від інших було неможливо. До середини 2006 року число таких викрадень значно поменшало. Багато бойовики спустилися з гір «під чесне слово» Рамзан Кадирова, який був спочатку заступником Голови уряду республіки, в кінці 2006 р. - став головою, а 2 березня 2007 року був обраний президентом Чеченської Республіки. Починаючи з середини 2006 р. в Грозному йдуть масштабні відновні роботи, в республіці працюють численні неурядові організації, видаються газети різної спрямованості. Одночасно посилюється культ особистості старшого та молодшого Кадирових.

10 липня 2006 Шаміль Басаєв був убитий в результаті вибуху супроводжуваному ним вантажівки з вибухівкою. За версією ФСБ, вибух став наслідком спецоперації, хоча джерела, пов'язані з чеченськими сепаратистами, схильні стверджувати про випадковості та необережному поводженні з вибухівкою.

У серпні 2006 був оприлюднений указ президента РФ Володимира Путіна, згідно з яким у 2007-2008 роках із Чечні будуть виведені

дислоковані тут на тимчасовій основі підрозділи Міністерства оборони і МВС. У травні 2007 року Рамзан Кадиров очолив антитерористичну комісію республіки. Він підписав указ про заходи протидії тероризму на території Чеченської республіки.

Почалася відбудова Чеченської республіки, як складової Російської Федерації, воєнні дії не вже ведуться, трапляються поодинокі виступи, акції сепаратистів.

Результати конфлікту

З одного боку, можна стверджувати про конфлікт з нульовою сумою – Московія зберегла єдність держави та контроль над Чеченською Республікою, нафтою, отже одержала перемогу.

З іншого боку, слід підкреслити, що конфлікт перейшов у латентну фазу.

У книжці Солженіцина «Архіпелаг ГУЛАГ» є фраза про ***чеченців, як про єдину націю, яка не піддалася психології покірності.*** Чеченці знають цю цитату і дуже нею дорожать.

Не можна сказати, що зі скасуванням контртерористичної операції в Чечні, все стабілізувалася. Відтоді конфлікт знаходиться в замороженому стані, не варто забувати про продовження низки терактів і збереженні військової присутності на території Чечні, яка необхідна для забезпечення порядку і безпеки мирних жителів.

У жовтні 2007 року на території ряду регіонів Північного Кавказу проголошено Кавказький Емірат - «Ісламська держава», президентом невизнаної Чеченської Республіки Ічкерія доку Умаровим.

Один з великих терактів потряс Москву і всю Росію 29 березня 2010 два вибухи 29 березня 2010 на станціях «Луб'янка» і «Парк культури» Сокольницької лінії московського метрополітену, двома московитськими терористка-смертниця. У результаті вибухів загинуло 40 і поранено 88 чоловік. Відповідальність за вибухи взяв на себе лідер «Кавказького емірату» Доку Умаров. Бойовик заявив, що терористична атака є помстою за вбивство жителів Чечні та Інгушетії. Також Доку Умаров запевнив, що теракти на території Московії триватимуть, додавши, що жителі Московії не зможуть більше спокійно спостерігати за війною на Кавказі по телевізору.

Боротьба з чеченськими викликами сепаратизму у Московії триває постійно. Це дійсно загрозливий фактор для стабільної «імперії» Володимира Путіна. У квітні 2014 ФСБ Московії знову заявила про ліквідацію «терориста номер один» Доку Умарова.

Сьогоднішня лояльність офіційної Чечні заснована не стільки на державній, скільки на особистій лояльності (особистої унії) місцевих лідерів та представників федеральної еліти. При такій політиці не відбувається реальної інтеграції республіки в загальнонаціональну середу (правове, соціокультурне, управлінське). Сама ж лояльність оплачується політичними привілеями. І Рамзан Кадиров, члени сім'ї якого воювали на стороні сепаратистів, і Володимир Путін зацікавлені, щоб ця дружба тривала якомога довше.

Зараз Чечня закрита. Чечня в інформаційній блокаді, як для світу, так і для регіонів Російської Федерації. Про реальний стан справ у Чеченській Республіці більшість не здогадуються. Нам показують красиву картинку відбудованих міст, сучасних хмарочосів, і мовчать, що будують це турки, а в регіоні безробіття серед чеченців.

Згідно дослідження професора Вищої школи економіки СергіяХайкіна *«Трансформація суспільної свідомості населення Чеченської республіки (1991-2008)»* найбільше регіон хвилює такі проблеми, як:

- ***Відсутність роботи - 42%*** («безробіття, чоловіче населення особливо», «жінкам доводиться працювати в містах, в торгівлі, а чоловіки здорові в селах у нас без роботи»)
- ***Зростання хабарів - 38%*** («якщо людина хоче влаштуватися на роботу, у неї повинні бути або гроші, або знайомі, або родичі», «мій брат заплатив сто тисяч рублів, коли на роботу влаштовувався»)
- ***Тоталітаризм, посилення «мусульманських устоїв» - 23%*** («насильно змушують нас носити хустки, навіть вдома нам цього не говорили, а тут якісь сторонні люди», «знімаємо хустку відразу по виходу з університету, перед охоронцями надягаємо»).

Замість висновку

У Московії намагаються шукати відповіді на усі проблеми у зовнішніх причинах чеченської трагедії, хоча «всі чудово знають, але бояться сказати правду про сумний провал мсоковської колоніальної політики». Основною причиною є не Кавказ, а саме Кремль, а моральна провина лежить на політичному керівництві на чолі з Володимиром Путіним. Саме його жорстка і безкомпромісна політика породила ці явища. До тих пір поки колоніальний підхід в російській політичній культурі зберігатиметься до тих пір, на жаль,

буде існувати і явище кавказького тероризму. І страждати від цього будуть не ті, хто приймає рішення в Кремлі, а прості громадяни.

Чечня була тільки приводом. Як Бесланська трагедія, після якої Путін чомусь вирішив скасувати вибори губернаторів. І народ промовчав. Війна в Чечні потрібна була Путіну, як символ, як приклад «вставання з колін», як акт великодержавія, як реінкарнація приниженого народу в процвітаючу націю. І народу це сподобалося. Тому народ спокійно сприйняв повернення традицій радянської пропаганди, як і раніше включає телевізор для того, щоб побачити величезні репортажі про Путіна і Медведєва, про те, як Московія все-таки «встає з колін».

У Московії цензура – цензура власника, який не хоче зіпсувати стосунки з владою, і тому його газета чи радіостанція повідомлятиме населенню тільки приємні новини, а неприємні – про ворогів. Влада ігнорує всіх, хто кричить про наростання міжнаціональної напруженості і про ризики, пов'язані з цим. А іноді і не ігнорує – згадайте долю журналістки Анни Політковської.

Але війна ще триває. З ким то Рамзан Кадиров, для котрого Аллахом став Путін, домовляється, когось фізично знищує. Але війна в душах чеченського народу. Затягують рани двох чеченських війн, але пам'ять жива. Гордий чеченський народ ще встане з колін.

Руденко Анастасія
ІІ місце

Присмерк Московії та нова зовнішня політика Русі

В українській політиці та громадській думці часто можна чути тези про стратегічне співробітництво з Московією. Ризикну ствердити, що це пояснюється незнанням історії та невмінням стратегічно мислити. Ані співробітництва, ані навіть просто мирного співжиття Русі та Московії не було ніколи в історії. Безумовно потрібно плекати гарні взаємини з іншими народами, однак неприпустимо плекати ілюзії. Анексія Криму, московський тероризм на Донбасі та в цілому загрозлива ситуація в Русі є наслідком нерозуміння руськими елітами московитських зовнішньополітичних імперативів. В той час, як московське керівництво намагалось якомога більше ослабити Русь – у нас переймались налагодженням гарних відносин шляхом постійних поступок. Люди, котрі сформували свій світогляд під впливом «рускава міра» (я маю на увазі політичну «еліту» усіх 23 років незалежності) не розуміли антагонізму Московії та Русі. Насамперед цей антагонізм полягає в тому, що Русь стала вмонтованою в московську національну ідею, сформульовану істориком Погодіним. Окремішність та самобутність руського народу б'є в самий корінь ідеї «руськості» московитів. Існування руської держави робить абсолютно неспроможною пропагандистську теорію про походження Московії від Русі. Звідси і така русофобія московитів (хоча, заради справедливості слід визнати, що їм властива ксенофобія в усіх її виявах). Для них русин, який має власне українську, самодостатню ідентичність, а не совєтську чи малоросійську, є бандерівцем, націоналістом, фашистом і т.д. Це наслідок несприйняття самобутності руського народу, оскільки така самобутність логічно суперечить уявленням Московії про власну ідентичність, власну історію тощо. Тому русин, який не страждає комплексом меншовартості перед Московією, вважається «неправильним», «аномальним» українцем, а навіть взагалі не українцем-русином, бо «справжні», «правильні» українці вважають московитів своїми братами. Тому вороже несприйняття Русі Московією закодоване в системі московськиз цінностей. Ця русофобія існує не стільки через ненависть до русинів, скільки через «любов» до них. Але любов до «справжніх» українців, тих які говорять російською, люблять Сталіна, ненавидять бандерівців і вважають себе одним народом з московитами, а не до тих «мазепинців» і «фашистів», які насмілились вважати себе окремим народом.

Другою причиною русько-московського антагонізму є те, що природною сировинною базою для Русі, як зазначав Юрій Липа, є Кавказ, від якого нас відмежовує Московія. Наприклад, незважаючи на зацікавлення Києва купувати вуглеводні в Азербайджану, будь-які спроби цього неможливі через блокування Москви. В результаті Русь змушена купувати дорогі московитські газ та нафту. Крім того до складу Московії входить етнічно руська Кубань, яка протягом 20 ст. постраждала від геноцидів та московизації і яка саме й межує з Кавказом. Як вважав той же Ю. Липа, розвиток руської політичної думки не встигав за колонізаційним процесом руської нації, тому на наших ментальних картах ми і не зараховуємо Кубань до Русі, хоча вона нею є в неменшій мірі ніж інші руські землі. Усвідомлення того, що Московія окуповує руські етнічні території та проводить на них жорстоку московізаторську політику повинно підштовхнути до усвідомлення того, що вона не може бути партнером.

Все вище перераховане свідчить про те, що Московія є одвічним ворогом руської державності. Саме одвічним. Якщо поглянути на історію, то ми виявимо, що після того, як Русь була завойована Ордою, а Галицько-Волинське князівство продовжувало боротьбу, Московщина пішла шляхом колаборації. Як свідчать навіть московські історики, Іван Калита більшість свого правління провів не в Кремлі, а в дорозі між Москвою та Сараєм. Московське князівство стало головним збирачем податків для Орди та головним її поліцейським, придушуючи протимонгольські повстання в інших князівствах, як це було наприклад в Новгороді. Завдяки цьому воно виросло в силі, в той час як західноукраїнські землі, ослабнувши в боротьбі з Ордою підпали під польське панування. Після 1654 р. Русь, принаймні наддніпрянська її частина, стала заручником мосоквитської імперської політики. Русини постійно гинули в Північній війні, в чисельних війнах з Туреччиною, у війні з Наполеоном, у Кримській війні, в Першій світовій війні, в Другій світовій війні, в якій українці становили 45 % усіх радянських втрат, у війні в Афганістані і т.п. Що ми отримали внаслідок такого «стратегічного партнерства»?

– заборони руської мови, економічний визиск, комплекс меншовартості, розколота ідентичність, жахи Червоного терору, Голодомор, репресії, винищення руської інтеліґенції, репресії, депортації, мільйони в'язнів ГУЛАГу, похоронки з Афганістану, і врешті сучасну русофобію московитів, анексію Криму, терор на сході та півдні, підтримку антиукраїнських політиків, торгівельні війни, «братні» ціни на газ і т.п.

Все це приводить до висновку, що в інтересах Русі є максимальне послаблення Московії. Найоптимальнішим був би розпад Московії на окремі держави.

На сьогоднішній момент найслабкішими місцями Московії є:

- депопуляція;
- зростання відсотка мусульман та зменшення частки православного населення, а отже назріваючий національний конфлікт;
- «китаїзація» Сибіру.

Останнє видається найнебезпечнішим. Сучасна конфронтація Московії зі США та Європою і спроби заручитись китайською підтримкою є ознакою недалекоглядності російського керівництва. Така політика є епігонством сталінсько-брежнєвської доби і не відповідає сучасним викликам. Єдиною справжньою загрозою Московії є саме Китай. З цієї точки зору він може стати українським стратегічним партнером. Варто зазначити, що в китайській воєнній доктрині чітко записано, що територія держави буде розширюватись в міру її розвитку. При чому вже зараз Китай заявляє, що Московія сама не в змозі освоїти Сибір. І Москва вже не встигне нічого з цим зробити. Ще Столипін писав, що якщо Московія не заселить якомога швидше свій Далекий Схід, то це зроблять інші. Сто років Москва вже проґавила, час вичерпався. Китай вже дуже активно освоює Сибір. На сьогодні Далекий Схід Московії економічно краще інтегрований з Китаєм ніж з європейською частиною Московії. Ревізія кордонів – справа часу. До того ж сприятливий прецедент у міжнародній практиці вже є, створила його саме Москва. Цілком імовірно, що через 10-15 років китайське населення Сибіру (якого там уже 8 млн. і яке інтенсивно зростає) захоче провести референдум про приєднання до Китаю. Не виключено, що навіть багато російських сибіряків будуть не проти, оскільки антимосковські настрої, пов'язані з колоніальним характером використання Сибіру, існують там давно. Під час такого «політичного землетрусу» Московія може розійтись по національних швах.

Що робити Русь?

Русь повинна стати в цьому процесі активним гравцем. Російська імперія, породжена за нашої активної участі, повинна за їх участі й розпастись і Русь повинна буде отримати свою частку «московитських дивідендів». В першу чергу йдеться про Кубань, яка для Русі є дуже важливою як зі стратегічної точки зору, так і з точки зору прагнення до соборності всіх руських земель і втілення таким чином руської національної ідеї. Даючи вихід до Кавказу, Кубань є логічних продовженням руської території. Вже сьогодні Київ повинен провадити там активну політику. На Кубані повинні діяти руські патріотичні організації, як напр. Пласт, руські школи, телебачення, радіо, преса тощо. Автор цих рядків усвідомлює собі, що це буде зробити доволі непросто і що Московія чинитиме перешкоди цьому, однак це реалістичне завдання. Відродити український рух на Кубані цілком можливо. Важливу роль тут повинна відіграти демографічна політика. Потрібно заохочувати багатодітність в українських сім'ях: пропагувати народження дітей через мережу проукраїнських організацій, виплачувати допомогу на народження дитини через ті ж неурядові організації (субсидовані урядом) і т. п.

Важлива роль належить економічній політиці. Русь повинні стати головною економічною потугою регіону. Для цього потрібно через мережу руських банків кредитувати на пільгових умовах проукраїнських бізнесменів, надавати їм всілякі преференції в питаннях торгівлі з Руссю. Таку політику роками вела в Русі Московія – майже всі українські олігархи – промосковські. Нам потрібно відповідати тим же. Київ повинен також дбати про якнайвищий відсоток у органах місцевої влади україноорієнтованих людей. Українське лоббі треба шукати й у Кремлі. Русини Кубані повинні також мати вільний доступ до руськиз вузів, що має сприяти популяризації руської ідеї серед молоді та інтелігенції, що політично є найактивнішими категоріями населення.

Важливим є і питання окупованого Криму. Хоч би як ми цього не визнавали, як би ми не фарбували півострів на мапах, де-факто Крим став частиною Московії і його повернення є також важливим питання руської політики. Кримське питання випливе при перших же

серйозних потрясіннях в Московії і Київ повинен бути готовим до швидкого включення у його вирішення. Півострів дуже залежний від материкової Русі, яка може при потребі дуже сильно його дестабілізувати. Ціна на воду для Криму повинна бути симетрична московській ціні на газ для Русі. Підвищивши ціну на воду ми зробимо неконкурентоспроможним сільське господарство півострова. Це спричинить значне зростання цін на продовольство. Життя на півострові стане дуже дорогим, туристичний бізнес нерентабельним, а регіон, як наслідок – депресивним. Все вище зазначене зробить Крим важкою ношею для Московії з одного боку, і спричинить відтік населення з Криму з іншого. При цьому можна припустити, що кримські татари емігруватимуть найменше, оскільки їхати їм особливо немає куди. Можна також затримати відтік з Криму русинів шляхом політики, аналогічної кубанській: підтримки проукраїнських бізнесменів, стимуляції демографічного буму серед русинів тощо. Таким чином можна буде змінити етнографічну ситуацію в Криму, московити можуть стати там національною меншиною. При внутрішньополітичному ослабленні Московії це дозволить провести референдум про повернення півострова у склад Русі.

Таким чином, відрізана від своєї сировинної бази на сході, від Чорного моря на південному-заході, Московія стане більш-менш безпечним для нас сусідом. Тільки тоді Україна зможе нормально розвиватись. Перед монголо-татарською навалою Русь була найбільшою, наймогутнішою і найкультурнішою державою Європи. При усуненні загрози зі сходу, яка вже 800 років завдає шкоди руській нації, наша держава зможе зайняти по справжньому чільне місце в європейській та світовій політиці, а руська нація отримає можливість для нормального розвитку.

Олена Максименко
III місце

Суспільство
щомісячний журнал